

Arbejdstitel "Deadline hvert femte minut." Forandringer ved web-baseret nyhedsformidling.

Formål Projektet er en undersøgelse af dansk web-baseret nyhedsformidling¹ og tager udgangspunkt i den hypotese, at web-mediets forskellige egenskaber er medvirkende til blandt andet at medføre en anderledes tidslig forankring af nyhedsgenren og en anderledes konfiguration af netavisen.

Online nyheder er blevet en central del af danskernes nyhedsforbrug, idet hele 78 procent af danskerne finder "nyheder på danske internetsider" den tid værd, som de bruger på dem (*worthwhile*; kun overgået af nyheder på tv), mens 28 procent angiver danske internetnyheder som deres vigtigste kilde til overblik og 19 procent som det nyhedsmedie, de nødigst vil undvære (Schrøder). Web-baseret nyhedsformidling er ligeledes et område, nyhedsorganisationernes redaktioner i stadig stigende grad prioriterer, og projektets omdrejningspunkt må derfor formodes også fremover at spille en væsentlig rolle i danskernes udbud og forbrug af nyheder.

Institutionelt findes langt hovedparten af den danske web-baserede nyhedsformidling på netsteder for allerede eksisterende nyhedsorganisationer, hvorfor den kan forstås som en remediering af de traditionelle nyhedsmedier; altså som en indplacering af deres indhold i et nyt medie (jf. Bolter & Grusin). Et af de centrale spørgsmål ved denne nye form for nyhedsformidling er, hvordan nyheden transformeres i overgangen fra et traditionelt til et web-baseret medie, og omdrejningspunktet for projektet er følgelig spørgsmålet om, hvori denne mediebetingede genrevariation består.

Teori Internetforskningen har overordnet fokuseret på enten teknologiske aspekter, institutionelle forhold eller internettets indhold som tekst (Jensen 2005), og alle disse tre perspektiver indgår i projektets undersøgelse af web-baseret nyhedsformidling på makro-, meso- og mikroniveau.

På makroniveauet ligger teknologi-perspektivet i forlængelse af *medium theory*-traditionen (Innis; McLuhan; Meyrowitz; Ong), som har oplevet en renæssance i takt med, at internettet er blevet et af samfundets vigtigste medier. I denne gren af medieforskningen ses forskellige medietypers særegne kendetegn som (med)bestemmende for det indhold, de bærer, og måden, det formidles på, uden at der dog nødvendigvis er tale om teknologisk determinisme. I forbindelse med dette projekt er det interessante, at internettet adskiller sig fra de traditionelle medier ved blandt andet at rumme muligheden for løbende opdatering og øjeblikkelig publicering og samtidig i brugssituationen være frigjort fra én bestemt lokalitet, hvorved der er et teknologisk potentiale for en anderledes konfiguration og forankring af nyhedsgenren i dens web-formidlede form.

På mikroniveauet står internettets indhold som tekst centralt i projektet med dets fokus på selve den web-formidlede nyhed. Selve nyhedgenrens ontologiske kerne må formodes at være den samme på tværs af alle nyhedsmedier, nemlig "what is publicly notable (within a framework of

shared understanding that judges it to be both public and notable)" (Schudson: 6), men spørgsmålet er, hvordan genren fremstår forskellig i forskellige medietyper, altså hvori den mediebetingede genrevariation består. Det aspekt, som, forestiller jeg mig, især er forandret ved web-baseret nyhedsformidling, er nyhedens tidslige forankring: Hvor "nuet" i en trykt avis eksempelvis varer 24 timer, fordi den udkommer én gang i døgnnet (Ekecrantz & Olsson), betyder muligheden for øjeblikkelig publicering på netaviserne, at "nu" her betyder *nu*. *Www.eb.dk*'s tidligere slogan "Deadline hvert femte minut" rummer således en vis sandhed og illustrerer samtidig, hvordan web-mediet er med til at ændre tidens sociologi, ligesom andre nye medier og opfindelser tidligere har gjort det (Harvey; Hjarvard 1995a; Kern). Det er min forventning, at denne ændrede udgivelsesfrekvens og opløste periodicitet videre har indflydelse på formidlingen af nyheder i eksempelvis brugen af nyhedskriterier og formidlingsformer. Opløst periodicitet er ligeledes et potentiale for nyheder i radio og på tv's nyhedskanaler; det, som adskiller web-baseret nyhedsformidling fra disse, er blandt andet den direkte adgang, der via hyperlinks er til "gamle" relaterede nyheder og baggrundsinformation, som binder nu- og datid tæt sammen. Et andet forandret aspekt kan formodes at være netavisens konfiguration, som jeg i forlængelse af Barnhurst & Nerones historiske taksonomi nyhedstyper vil forestille mig, er en hybrid mellem den viktorianske avis ("an almost limitless compendium of the social world" (Barnhurst & Nerone: 17)) og den senmoderne indeksfunktion, som eksisterer i netavisernes hypertextstruktur.

I modsætning hertil handler mesoniveauet om de institutionelle forhold, teksten er skabt af. Projektet bygger på en grundlæggende forståelse af nyheder som et fænomen, der konstrueres af journalister på baggrund af hændelser i samfundet. Hvornår en hændelse bliver en nyhed, afhænger af journalistikken og dens institutionaliserede normer såsom nyhedskriterier og formidlingsformer (Cook; Gans; Schudson; Schultz; Ørsten), ligesom udvælgelse og vinkling også kan afhænge af nyhedsorganisationens placering i mediesystemet (Hjarvard 2008). Selvom nyhedsformidlingen i forskellige medier har de samme hændelser som indholdsmæssigt grundstof, optræder de samme nyheder altså ikke nødvendigvis i dem. I forlængelse heraf kan man forestille sig, at der er forskel på prioriteringen af nyhedshistorier i de forskellige medietyper med en tendens i retning af, at den samme hændelse eksempelvis dækkes i flere forskellige og mindre nyhedshistorier, efterhånden som de udvikler sig, og nyhedsmediernes får flere perspektiver og nuancer på dem.

Projektets hypotese om, at web-mediets forskellige egenskaber er medvirkende til blandt andet at medføre en anderledes tidslig forankring af nyhedsgenren og en anderledes konfiguration af netavisen, er opstillet på baggrund af dette teoretiske fundament.

Metodologi Jeg vil efterprøve hypotesen ved en kombination af indholdsanalyse og aktørinterviews.

Indholdsanalysen, som har nyhedsteksten som analyseenhed og relaterer

sig til det teoretiske mikroniveau, vil have form af en kombination af kvantitativ kortlægning af formidlingsmæssige kendetegn, tidlig orientering, etc., og kvalitative dybdestudier af udvalgte cases. Det empiriske materiale for disse analyser vil være nyhedsstoffet i en række netaviser, ligesom jeg vil inddrage trykt og æterbåren nyhedsformidling i det omfang, det er nødvendigt for at kunne bruge det som sammenligningsgrundlag. På denne måde ligger indholdsanalysens metodisk fremgangsmåde i forlængelse af Engebretsen (2007), Finnemann & Thomasen og van der Wurff & Lauf.

Der er en række praktiske problemer forbundet med at studere internet-medieret kommunikation, hvoraf det største er, at der på grund af mediets dynamiske karakter konstant kan ske ændringer af de tekster, som udgør analyseobjektet, ligesom de helt kan forsvinde (Brügger; Schneider & Foot; Weare & Lin). Dette problem agter jeg at imødekomme ved digital affotografering af de konkrete netsteder med nyheder med softwaren Snaglt, hvorved det dynamiske indhold fastfryses i et stabilt analyseobjekt.

Dette suppleres af en analyse på mesoniveauet i form af semistrukturerede forskningsinterviews (Kvale) med 12-16 aktører fra forskellige web-redaktioner. Gennem spørgsmål om overvejelser, strategier, fremgangsmåder og rutiner i forbindelse med at formidle nyhedsstof på internettet, vil disse interviews give et indblik i den journalistiske og institutionelle dimension af nyhedsproduktion til web og dermed af, hvordan teksterne er skabt. Netop dette antal aktørinterviews er nødvendigt for at muliggøre samtaler med både journalister, redaktører og ansatte på højere strategiske niveauer i en række medieorganisationer.

Der vil herved være tale om et integreret kvantitativt og kvalitativt metodesign, som fokuserer på den web-baserede nyhedsformidling på flere niveauer, og som samtidig tager højde for de metodiske udfordringer, der er forbundet med analyser af web-indhold.

Perspektiver og relevans

Internettet og især dets grafiske brugerflade world wide web er relativt nye fænomener i mediehistorien (Finnemann; Jensen 2003), hvorfor web-baseret nyhedsformidling følgelig også er det. Det kan derfor ikke overraske, at nyhedsformidlingen i avis, radio og tv er betydeligt mere velbeskrevet i den akademiske litteratur end den web-baserede. Projektet indskriver sig ikke desto mindre i en international forskningsmæssig kontekst, hvor web-baserede nyheder inden for de seneste år er blevet et stort og fortsat voksende fokuspunkt, både hvad angår teoretisk afklaring (eksempelvis Engebretsen 2001; Hall) og empirisk undersøgelse (eksempelvis Barnhurst; Engebretsen 2007; Illbekk; Paterson & Domingo; van der Wurff & Lauf). Med sin kombination af indholdsanalyse og aktørinterviews vil projektet kunne bidrage til den internationale forskning i dette felt, ligesom det i en dansk sammenhæng vil være en af de første større undersøgelser i emnet. Den danske forskning på begrænser sig således indtil videre til et delstudie i en paneuropæisk undersøgelse (Finnemann & Thomasen), en teoretisk/historisk indkredsning af internetavisen som fænomen (Falkenberg), en karakteristik af journalistik

og journalistisk praksis i tværmedielle produktionsmiljøer (Grunwald) og en sammenligning af skandinaviske nyhedsnetsteder (Engbretsen 2007). Projektet vil således bidrage substantielt med viden om web-baseret nyhedsformidling i et dansk perspektiv.

Nyhedsmedierne og deres indhold spiller en vigtig rolle i det moderne samfund, både som koblingsmekanisme mellem borgerne og den politiske offentlighed (Habermas; Hjarvard 1995b) og som middel for borgernes orientering mod en fælles omverden (Couldry et al.). Som sådan har projektet også en samfundsmæssig relevans, idet det beskriver nye vilkår for og konstellationer i den offentlige kommunikation.

Netværk og udlandsophold

Projektet vil blive gennemført ved Afdeling for Film- og Medievidenskab (AFM) og trækker på og kombinerer to af afdelingens styrkepositioner, nemlig forskningen i på den ene side journalistik og nyhedsformidling og på den anden side computermedieret kommunikation.

Projektet vil gennemføres i regi af FMKJ med de fordele og forpligtelser, dette medfører. I forbindelse med indsamlingen af empiri vil jeg desuden skulle samarbejde med en række danske medieorganisationer, hvorved mine egne, FMKJ og AFMs kontakter hertil vil blive styrket.

Mit udlandsophold bliver et to-tre måneders ophold hos lektor Chris Paterson (University of Leeds, England, som tidligere har forsket i (fortrinsvis produktionen af) web-baseret nyhedsformidling. Formålet med opholdet er at udbygge og styrke mit eget, FMKJ og AFMs internationale netværk samt at bibringe min afhandling og undervisning et internationalt perspektiv.

Note 1: Et af web-mediets kendetegn er brugernes mulighed for at påvirke indholdet, hvorfor jeg anerkender, at brugergenereret journalistik på eksempelvis blogs kan siges at udgøre en form for web-baseret nyhedsformidling. Af ressourcemæssige hensyn vil jeg imidlertid kun behandle dette teoretisk og i analysen koncentrere mig om nyhedsformidlingen på "mainstream news sites" (jf. Deuze).

Referencer Barnhurst, Kevin G. (under udgivelse): "Technology and the Changing Idea of News: An Analysis of Content on U.S. Newspaper Internet Sites" i Solomon, W.S. (red.) (under udgivelse): *Reflections of Power: Critical Perspectives on U.S. Journalism History in the 20th Century*, New York: SUNY Press.

Barnhurst, Kevin G. & John Nerone (2001): *The Form of News. A History*, New York: The Guilford Press.

Bolter, Jay David & Richard Grusin (1999): *Remediation. Understanding New Media*, Cambridge: The MIT Press.

Brügger, Niels (2005): *Archiving Websites. General Considerations and Strategies*, Århus: Center for Internetforskning, Aarhus Universitet.

Cook, Timothy E. (2005): *Governing with the News. The News Media as a Political Institution*, 2. udgave, Chicago: The University of Chicago Press.

Couldry, Nick, Sonia Livingstone & Tim Markham (2007): *Media Consumption and Public Connection. Beyond the Presumption of Attention*, Hampshire: Macmillian.

Deuze, Mark (2003): "The web and its journalisms: considering the consequences of different types of newsmedia online" i *New Media & Society* 5 (2), 203-230.

Ekecrantz, Jan & Tom Olsson (1994): *Den redigerade samhället. Om journalistikens, beskrivningsmaktens och det informerade förnuftets historia*, Stockholm: Carlssons Förlag.

Engebreetsen, Martin (2001): *Nyheten som hypertext. Tekstuelle aspekter ved møtet mellom en gammel sjanger og ny teknologi*, Kristiansand: IJ-forlaget.

Engebreetsen, Martin (2007): *Digitale diskurser. Nettavisen som kommunikativ flerbruksarena*, Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Falkenberg, Vidar (2009): *Netavisernes historie - avismediets evolution i mediematricens revolution*, Århus: Institut for Informations- og Medievidenskab, Aarhus Universitet.

Finnemann, Niels Ole (2005): *Internettet i et mediehistorisk perspektiv*, Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Finnemann, Niels Ole & Bo Hovgaard Thomasen (2005): "Multiplying News" i van der Wurff, Richard & Edmund Lauf (red.) (2005): *Print and Online Newspapers in Europe. A Comparative Analysis in 16 Countries*, Amsterdam: Het Spinhuis Publishers.

Gans, Herbert J. (1979): *Deciding What's News: A study of CBS Evening News, NBC Nightly News, Newsweek, and Time*, New York: Pantheon.

Grunwald, Ebbe (2007): "Journalistik og sprog i flermediale miljøer" i Petersen, Anja Bechmann & Steen K. Rasmussen (red.) (2007): *På tværs af medierne*, Århus: Ajour.

Habermas, Jürgen [1962] (2009): *Borgerlig offentlighed*, København: Informations Forlag.

Hall, Jim (2001): *Online Journalism. A Critical Primer*, London: Pluto Press.

Harvey, David (1989): *The Condition of Postmodernity*, Oxford: Basil Blackwell.

Hjarvard, Stig (1995a): *Internationale tv-nyheder*, København: Akademisk Forlag.

Hjarvard, Stig (1995b): *Nyhedsmediernes rolle i det politiske demokrati*, København: Statsministeriets medieudvalg.

Hjarvard, Stig (2008): *En verden af medier. Medialiseringen af politik, sprog, religion og leg*, Frederiksberg: Samfundslitteratur

Illbeek, Sara (2000): *Nyhetsformidling på internett. En sammenligning av en*

papiravis og nettaviser, Bergen: Institutt for medievitenskap, Universitetet i Bergen.

Innis, Harold (2008): *The Bias of Communication*, 2. udgave, Toronto: University of Toronto Press.

Jensen, Klaus Bruhn (red.) (2003): *Dansk Mediehistorie 4. 1995-2003*, Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Jensen, Klaus Bruhn (2005): "Introduction" i Jensen, Klaus Bruhn (red.) (2005): *Interface://Culture – The World Wide Web as a Political Resource and Aesthetic Form*, Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Kern, Stephen (1983): *The Culture of Time and Space 1880-1918*, Cambridge: Harvard University Press.

Kvale, Steiner (1997): *InterView. En introduktion til det kvalitative forskningsinterview*, København: Hans Reitzels Forlag.

McLuhan, Marshall (1964): *Understanding Media. The extensions of man*, London: Routledge.

Meyrowitz, Joshua (1985): *No Sense of Place. The Impact of Electronic Media on Social Behavior*, Oxford: Oxford University Press.

Olesen, Mogens (2009): *Survival of the Mediated. Speech, the printed press and the internet as selection mechanisms in cultural evolution*, ph.d.-afhandling, København: Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, Københavns Universitet.

Ong, Walter [1982] (2007): *Orality and Literacy. The technologizing of the word*, London: Routledge.

Paterson, Chris & David Domingo (red.) (2008): *Making Online News. The Ethnography of New Media Production*, New York: Peter Lang.

Schneider, Steven M. & Kirsten A. Foot (2004): "The web as an object of study" i *New Media & Society* 6 (1), 114-122.

Schrøder, Kim (2009): *Danskernes brug af nyhedsmedier: et nyt landkort. En pejling af danskernes navigation i nyhedsuniverset*, paper fra NordMedia09-konference, 13.-16. august 2009, Karlstad.

Schudson, Michael (2003): *The Sociology of News*, New York: W.W. Norton.

Schultz, Ida (2006): *Bag om nyhederne – værdier, idealer og praksis*, Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Weare, Christopher & Wan-Ying Lin (2000): "Content Analysis of the World Wide Web. Opportunities and Challenges" i *Social Science Computer Review* 18 (3), 272-292.

van der Wurff, Richard & Edmund Lauf (red.) (2005): *Print and Online Newspapers in Europe. A Comparative Analysis in 16 Countries*, Amsterdam: Het Spinhuis Publishers.

Ørsten, Mark (2004): *Transnational politisk journalistik: Dansk EU-journalistik fra 1991-2001*, ph.d.-afhandling, Roskilde: RUC.